

داندار دیک اوبل شارواش لیعنی سایاتن قارجینی بربرید.
ترزو سناق گوئینی سایاساتن تیاناق تاندریزو — کهدهید.
لیکتهن اریلتودان قامال الوعا قولداو کورسه تو دیک ما.
گنبدی شاراسی. ارتو مولشه رنه شنایی کهپیلدیک هتو،
”بوله که یوبلیپ توسرؤ“ تالابی بوینشا، سناق گتو.
ینی هتلىگهن کهدهید او داندار عا ورتالقىتلەك جانه او تو.
نوھیالی رايون فازنناسىنىڭ بېرىكتىرىپ پايدالانۇ كولە.
مندەگى اوبل شارواش لیعنی سایاتن قارجىسىنلىك
سرۋەد كەدهى او داندار عا نىسان قارجىسىنلىك
دەربەس وۇقۇي بەردىلى، ئېر تۇقاتىس جوسپار لاب بە.
رىكتىرۇ تېبىنى كۈشىتىلىپ، كەدهى او داندار دىك كە.
دەيلىكتەن اریلتودان قامال الو شایاقاسن ويداعدىي
جۇرگىزۈن تۈزمىدىك قاماتما سىز دىقپەن جانه قازىنا.
لېق قولداھەمن قامادادى.

که تنتی ۳ - ره‌تکی ور تالقنتلک شینچیاڭ قىزمه‌تى جونىنده‌گى
اڭىگىمە ئاماجىلىسى رۇھىمن بىرلىككە كەلتىرۇڭە جەتە-كـ.
تەپ، ۳ - ره‌تکی ور تالقنتلک شینچیاڭ قىزمه‌تى جونىنده‌گى
اڭىگىمە ئاماجىلىسى رۇھىنىڭ بۇراتالا وېلىسىندا تەرەڭ تامىر
تارقۇنىن بىلگەرىلەتەمىز” .

10 - ایدیک 22 - کوئنی تورپان قالاسنیڭ 3 - رەتكى
 ورتالقىتلۇش شىنجىاڭ قىزىمەتى جونىندەگى اڭگىمە ئاجلىسىللى-
 نىڭ رۈھن، اسپىھىسە، باس شۇچى شى جىنىپېئىنلەك ماڭزىدى
 ئوزۇنىڭ رۈھن وۇير ئەن، وۇكتەن، دايەكىلەندىرە بويىشىا
 وۇكت - لەكىسيا وۇيرەمىسى ۱۴ قاپىسى رايون - اوغانغا، قالاغا
 توۋە قاراستى مەككەم - ورىندارغا، مەكتەپتەرگە بارىپ فور-
 ماسى ۱۴ ئۆلان وۇكت - لەكىسيا قىيمىلدارىن ورسىتەتتى.

سول کونی تورپان قالاسنلۇك وۇگىت - لەكسيا وۇيرەھە.
سى تورپان ولگى كورسەتىر رايونىن باسقارۇ كۈھىتەتنە،
بويىلق مالسىنى بارىپ وۇگىت - لەكسيا ورسىتەتنى.
تورپان قالاسنلۇك وۇگىت - لەكسيا وۇيرەھىسىنىڭ موۇ.
شىمىسى، قالالق پارتىكوم پارتىيا مەكتەبىنىڭ لەكتورى
چاۋ يانحۇ 3 - رەتكى ورتالىقلىك شىنجىيالق قىزىمەتى جو.
نېندە گى ئىگىمەھە ماجىلىسى اشىغاندۇرىنىڭ كەلەلى ۱۰ ما.
نسن جىتە ئۇسۇنىۋە، جاڭما داۋىردىگى پارتىيانىڭ
شىنجىيادى جونىڭە سالۇ جالىپى جوباسىن تولقى، دالىمە -
دىال دايدە كىتلەندىرۇ سياقتى 6 جاققان - 3 - رەتكى ورتا.
لەقلىك شىنجىيالق قىزىمەتى جونىندە گى ئىگىمەھە ماجىلىسى
نىڭ، وۇحنىن يادىنادى، ئۇسۇنىدە دى.

تورپان قالالق جاراتلىستق بايليق مەكھمىسى ئۇلگى
 كورسەتو رايونى بولىمۇشە مەكەمىسىنىڭ ورنىباسار باستۇرى
 ابىدۇسم مامەت: "مەن 3 - رەتكى ورتالقىشك شىنجىاڭ قىز -
 مەتى جونىنەدەگى اڭگەمە ئاجىلىسى رۇحىنىڭ يەيدىالق
 جاۋاھارىن، باي مازاڭۇن، رۇحانى ئاننىن، وزەكتى ئۆزىم -
 نىن تەرەڭ ئۇتۇنىپ، 3 - رەتكى ورتالقىشك شىنجىاڭ قىز -
 مەتى جونىنەدەگى اڭگەمە ئاجىلىسىنىڭ رۇحىمەن وي - سا -
 نامىدى قاراۋاندرىپ، امالىاتقا جەندە كىشىلەك دېپ، قىز مەتى -
 تەردى ئىلگەريلەتەمن" - دەدى.

(ئىلىشى شىا چىڭ، ھىركەتى تىلىشلەر لى شىن - ان،
 مىڭ شىا، ۋالى للى، پىڭ دانىي)

لیکن توْرْهستق بُویمداردی ساتوْهمن ندهمه سه جه که اداه-
دار شبهه لیکتکنری ارقلى زاڭ بوینشا رۇقساٽ الۋى قا-
جەتسز حالققا قو لاپىلى قىزىمەت و تەۋۇ قىمىلدارەمن شۇ عملى-
دانسا، زاڭ بوینشا تېركلۈئىن تەككەمەو كەرەك، ولا دىلەك
تىيجارات كۆالىگىن ئىتىرۇنى قاجەتسىز. اقىنى توْمەندە-
تىپ، اوْرۇپالىققى جىڭىلەدەت ساياسىتن تىياناقنادرىپ،
يىكمىدى جۇمەستانتۇغا ساياسىتن اكىمىشلىك سىتەر سىياتىنى
اقى الۋەدى كۇشىنەن قالىدرىپ، بەكتەت ارقلى جولدار-
دى يەلھەپ تىيجارات جۇرگىزگەندەرەدەن قالا جولدارىن
يەلھۇ اقسىن الماؤ كەرەك. وزىندىك قۇنى توْمەن
تىيجارات ورنىمەن قامداۋغا شابىتىنادرىپ، يىكمىدى جۇ-
مەستانتۇشلار دىلەك ئۇي جالاقسى اوْرۇپالىقعن جەڭىلە-

بایسی ۱ - بهتهه
اول شارو اشلیعی وندررسین دامستوغا جانه اویل
قىستاق نەھىزدىك قۇرەلىعى قۇرەلىسى سياقتى جاقتارعا سىت
تىلىنلىن قارچىنى ئېرى تۇناس جوسپارلاپ بىرىكتىرۇ كولەمە
هنگىزىپ، اۆتونومىيالى رايون "بۇلەككە ئېولىپ ئۇسرۇ
ساياساتىق بەلگىلەمە بويىشا كەدەي اۋداندارعا ئۇسرىدى
كەدەي اۋداندار ئېرى تۇناس جوسپارلاپ بىرىكتىرۇ پايدى
لانادى ھەن. بەلگىلەمە بويىشا، جالىپى 31 ئۇرۇلى قارچ
بىرىكتىرۇ كولەمنە هنگىزىلگەن، مۇنىڭ دىرىجىدە ورتالىقىتى
17 ئۇرۇ، اۆتونومىيالى رايوننان 14 ئۇرۇ بار. مەمەلە كەتتى
بەلگىلەمەسى بويىشا، شىنجىاڭنان 32 اۋدان سىناق ئۇيىنى
كولەمنە هنگىزىلگەن.
اۆتونومىيالى رايوندىق قازىنا مەڭگەرمەسىنىڭ ق
تىستىت، حاۋا اتنىسى، بىلاي دەپ تانىستىرىدى: كەدەي اۆز

۱- بدهته (باصی)

و رسالتی سونمهن برکه، لد و بیلسنداعی ارقای
علوم، کومیتت، که گس، هد کده، کاسپورن، سوریند
رسنل نه گزگی جاؤ اپتلاری وز مده - وریندارن
و گت - له کسیا جاسپ، او داندیق، فالالق (شده کارا و تک
لی) پارتیا، و کمهد وریندارنل نه گزگی جاؤ اپتلاری و
گاندارعا، المؤهمتتیک او ما قاترعا، اوبل - قستاقترعا، کاس
پوریندارعا، مه کنه پرگه باری پ و گت - له کسیا جاسپ،
رهنکی ورتالتنل شیجیاگ قزمدتی جوننده گی المگمه عم
جلسی رؤحننل نه گزگی ساتلارعا جه چتون، بـوقارا
جه چتون، جو ره که ویلا ون بلگه رله تنتی.

”وُكْت - لهكسيا بایانداما سندا وُعِنْقَتى تىلەمن ت رەگىن تو لاعان تو سىندرۇلەر دە، اما لىاتىق دە گىگە يىد گى وي تو لاعان ستار دا بار ھەن، تىڭدەن سوڭ اپرىق شابىت الدىم“، - دەيدى لەه بىلسىق وقو - اعارەت مەك مەسى ئىتل - جازۇ يىنفورماتىسيا باسقاۋارۇ باسقاۋارما سىنىڭ باد تىعى ابلاخات ابىدىكەرم، - ”وُكْت - لهكسيانى تىڭدەن جاڭا داۋىرەدە گى پارتىيەنگى شىنجىيڭدى جونگە سالۇ جالى جوباسى جونىنەدە اناعۇر لەم تەرەڭ تو سىنکە يە بولدىم“ 10 - ايدىڭ 23 - كۈنىنەن باستاپ بۇراتالا موڭۇز اوتونۇمىيالى بىلسىق پارتىكۆم وُكْت ئۇلۇسى باستامامى بولپ تىرەكتى كۈشتەردى جۈملىدەپ، 3 - رەنكى ورت لەقىتىڭ شىنجىيڭ قىزەقتى جونىنەدە گى اىڭىمە ئاچلىسىنى رۇھىن، اسرەسە، باس شۇ جى شى جىپىئىنگىڭ ماڭىزدە عسوزىنىڭ رۇھىن وُيرەن، وُكْتەت، دايىكتەلەندىرۇ بويىش وُكْت - لهكسيا وۇيرەسىن قۇرپى، بىلسىقا توھ قاراستى مە كەمە - ورنىدارعا، ئارقايىسى اودان - قالاغا، اوپل - قالاشنى (فەرما)، مەكتەپتەركە جىبدەپ وُكْت - لهكسيا قىيمىلدار ورسىتەتى. 6 - لهكسيا جاساۋىشدان قۇرالغان وُكْت - لهكسى ئۇيرەسى 50 رەتتىن استام وُكْت - لهكسيا جاسايدى. بۇراتالا بىلسىق پارتىكۆم لهكسيا جاساۋىشلار وۇيىت مەسىنىڭ باستىعى يان لەي بىلاي دەدى: ”بېز اما لىاتقا جا ناسىمىدى، وُعِنْقَتى تىلەمن تەرەڭ كۈن تو لاعان وُكْت لهكسيا ارقىلى ئار ئۇلت كادىر - بۇقاراسىن يىدەيا مەن ار

(باسی ۱ - بدتهه) "اقفارو پیکرمنده" جومستانوی دامش ار بازاری، کهشکی بازاری کندهردی دامتودی ق کاسنیک، جایما ک داموشن جبهه گیس. عاری هکتنه ردهن و سیاقتنی شو عمر لار دیک همگز هس، به لگلهه بو رین تیاناقناندرو کهره تناو رواین کوبیدنیپ، همگد کشلهر عبر شاما ش بهقی، قوجالق قزمهم عوی شارواهاری قزمم سیاقتنی کاسپ سالا لارم گهیتودی بلکه ریلهه نیپ تاپرس رسپن باعه، پس جانه قو عامدیق قزمدم و نهف کاسپتنه ریناک جوؤ کهره ک. جاتا جومستان نهتهه بولشهک ساتو، یت ساپارعا شعو، یتهه رن یتهه رنهه جه لسندنده ۵ همتودی جهدهل بلکه ریا شارت - جاعدای جارا تو «اقفارو پیکرمنده جومستانو، شارواشل کهره ک. ته کسره پی به که شیتیپ، "رُوقسات کؤالا مهن "کوالکتنه دی بر که ریلهه تو کهره ک. و کس کو لهه منده اویل شارواهان

اوڏانی 10 ميليون مڙدان استي

جۇرگىزۇ وۇقۇن تۇراقتاندىرىۋ، تىركەۋگە ئۆل، كۆالىك بەرۋ قىزىمەتى مىنندەتن جالىپى بەتتىك ورىنىداتى، ئېرىمىلىون 806 مىڭ 100 شارۋا وقباسى اۋول - قىستاق جەرىن كوتەرمەگەلىپ شارۋا اشلىق جۇرگىزۇ وۇقۇن كۆالىگەن ئىدى، شارۋا لاردىك جەردى كوتەرمەگە ئۆل ئۇققى - مۇددەسى قاماتماسىز ھىنلىدى.

كەلھىسى قادامدا رايونمىز جەردى اينالىمغا سالۇ مەن كولەمەدەنگەن شارۋا اشلىقنى باسقاۋۇ قىزىمەت و تەۋ دەڭگەيىن و نان ارى جو عاربلا تىپ، شارۋا وقباسالارنى كوب ھەنرلى ئەتسىلەر ارقىلى كوتەرمەگە ئالان جەردى اينالىمغا سالۇغا شابىتىندا ئەردى، اينالىمغا سالۇشى جاق جەرىن اينالىمغا سالۇغا بەرگەن شارۋا جۇممسىكەرلەردى ئەدىمەن جالداپ سى- تەنتىس، ولاردىك ھىڭە كاڭى، سىياتى، كىرسىن ارتسازىدى.

کوتورمهگه العان هگستنک جدردى اينالمعا سالۋ جالپى اوادانىنىڭ 23.7% نى يەلەدى. قازىر بۇكىل رايوندابى شارۋالاار كاسپىتىك سەلېتىك كۈپەرەتچىنىڭ جالپى سانى 26 مىڭ 400 گە جەتپ، ناققىي هۇشىسى 456 مىڭ ادام بولىپ، مۇشەلدەرى مەن جەندەكتەگىن مۇشە مەمەس ادامدار سانى جالپى شارۋالاار سانىنىڭ 38.6% نى يەلەدى.

سوئىمنەن بىرگە، تۇناس رايوننىڭ اۋىل - قىستاق جەرین كوتورمهگەلىپ شارۋاشلىق جۇرگىزۇ وۇقۇن تۇراق- تاندیرىۋ، تىركەۋەڭ ئال، كۆلالك بەرۋ قىزمەتقىن ورنىقى قا- دامەمن بلگەرىلەتتۇ وتباسى كوتورمهگە العان هگستنک جدردى اينالمعا سالۋعا سەنەمىدى توْزىمىدىك قاماتماسىز- دىق ازىزلىدە. قازىر تۇناس رايون مەمەلەكتە توْسۇر- گەن اۋىل - قىستاق جەرین كوتورمهگەلىپ شارۋاشلىق

(جاسی 1 - بهته) شارو'الار دیلک هُجْبَه کافی سپایا تی کرسین شنایی ارتسردی. سونمهن برگه، بُوكل اوْدانلئک اوْدل شارو'اشلسی ُوندید. رسینسنهن بُوكل اوْدانلئک اوْدل شارو'اشلسی ُوندید. لعنان کوبیتھگهن هگستیک جهردھگی ماقتانلک بُرلک ُوند. هی بُورنمنی نهباری 300 کیلوگرام امانن هولایپ، 400 کیلوگرام خان استی. جهردیلک ُویله سمیدی کوله مدهگی شارو'اشلسیق ده گگه. یین جوعار بلاتو بارسندنا شارو'الار کاسپیتیک سدلهستیک کووپه راتیوی بارعان سایین ماگزدی رول اتفاردی. بُوكل رایوندای شارو'الار کاسپیتیک سدلهستیک کووپه راتیوی اینا. لمعا سالعان وتباسی کوتدرههگه العان هگستیک جهر 2 میلیون 526 میلک 800 مُث بولس، بُوكل رایوندای، وتباسی،

بایلاننس جاسایتنن ماڭز دی تۇعىر
كىلدەرى "پۇنكىتە تۈرىم بۇ قارانىن
بایلاننس جاساۋ ارناسىن، ئاتاسلىنىن
يىتىپ جانە كەڭدىتىپ، حالقىنى بارى
باڭدى بولۇ، حالقىتا تىغۇز ارقا سۈي
قىنقا كەنلەتى، حالقىقا تەرەڭ تامىر
دەڭ مندەت اتقارۇنىڭ تۇتاس بى
يەكتىلەندىرە كەرەك. ماجىلىس ج
دهن قويىا قاتىناسىپ، مندەت ات
وتەۋگە بەرىك نەگىز قالاۋ كەرەك
مهەتنە بەلسەنە ات سالىسىپ، حال
ۋەن كۈش بېرىكتىرە كۇشىدىتىپ
ساپاسىن ۋەدىكىسز جوئارىلاتىپ
ڭەستىك جوبالاردى، وۇسۇنىستاراد
جاعادىين، حالقىنىڭ تىلەگىن، ح
تۇرداھ اڭس هتو كەرەك. وزىن
دۇرسىس سيايىسى باعدارعا باستان
زاڭدارعا، زاڭ ھەجمەلرگە جانىد
ئۇمرالا باستاھاسلىدقىپن قاتاڭ
حالق بۇقاراسىنىڭ باقلالۇدىن س
جۇڭخوا ئۇلتىنىڭ ئۇلى گۆلدەنۋى
شىنجىيالى تاراۋىن كۈش سالا جازۇ
اۆتونومىيالى رايوندىق حالق
تەقنىنىڭ ورىنبا سار مەڭگە رەشىسى
قاتىناسىتى.

وُشتاسترپ، جان - جاقتنی جویه‌لی وُیره‌نسپ، تدره‌گدھی
وی جوگرته وُیره‌نسپ، عس جوزندیکین بایلانسسترپ
وُیره‌نسپ، وی - ساناعا ویالاتپ، اره‌کدته ایگله‌پ، وید
ره‌نثودی، وُکتسته‌ڈی، دایه‌کتلنه‌ندمره‌ڈی تدره‌گدھتو، جو-
ره‌ککه ویالاتو، ناقستاندره‌ر قاجهت. کوب ٹورلی فورما-
مهن جانه جولدارمهن ۴۰ رُلت بُوقاراسنا ۱۳۷۶ مجلس روحی
جوننده وُگت - له کسیا جاساپ، ۴۰ رُلت بُوقاراسنلک تو-
سنونه، یگه‌روئنه، تیانقاندروئنا مهکنندک جاساپ، ۴۰
رُلت بُوقاراسنلک پارتیاعا العس اینو، پارتیانلک سوزنه
قولاق اسو، پارتیاعا ملسو به کممن اناعورلم نمعایتسپ، جاخا
داورده‌گکی جو گوشا سوتیسیالیستک شینجیاڭ قۇرۇعا كوش -
قوفات قوسۇ كەرەك.

۱۳۷۶ مجلس میلاردی اتاب کورسەتى : حالق بُوقاراس-
مهن تعز بایلانس جاساۋ - نەگزىگى زائدا، زائداردا
جوکەلگەن ماڭزىدى قىزمەت جاۋاپىكىر شىلىگى، زالبويشىا
مىندهت اقفاردەلگ ماڭزىدى نەگزى. بُوقاراعا قاتىستى
عىستىڭ قاي - قايسىسى دا عرى ۱۳۷۶. حالق قورىلتابى ۋا-
كىلدەرە پارتىا مهن مەملەتكەتىڭ حالق بُوقاراسمەن بایلا-
نس جاساۋ داعى كۆپرى جانه دانكەرى بولۇر رولن تولق
ويىداعىي ساۋلەندىرىپ، حالق بُوقاراسمەن بایلانسىن
قوپۇلۇپ، بُوقارانلۇ نەنى ویلاب و قىرعاندىعن، نەدەن
قام جىپ و قىرعاندىعن، نەنى اڭسالپ و قىرعاندىعن شىنابى
وْعىسىپ، حالتىڭ وۇنى جاۋاپ قايتاروْدى قولشىنا ورىندىأو
كەرەك. ۋاكىلدەر ۋىنى، ۋاكىلدەر قىزمەت كەگىسى، ۋا-
كىلدەر بایلانس بۇنكىتى ۋاكىلدەر دېڭ حالق بُوقاراسمەن

وٽکه لدی ڦاتاڭ مه گهر ٻپ، جو عاري و نيمديلىك پهن ٽلگه رله تٽي

— قاسقار ايماعيندامي نوکلهين قىشقىلىن تەكسەرۇ تاجىرىيە حانالارىنان كورگەندەرىمىز

□ گاڑتىمىزدىڭ جالپىلق اقپارات قۇرالدارى ئىلىشىسى

۱۰- ایدیلک ۲۷- کۇنى توستەن بۇرۇن كونە شار اوۋادى
دىق نىنەتتەن ساقاتانۇ - تىز گىندەۋ ورتالىعنىڭ ئۆكلىرىن
قىشقلىن تەكسىرەۋ تاجىرىيە حاناسىندا تەكسىرەۋ ٻولىمىنىڭ
باستىعى رايحانگۇل ابىدۇر اھمان كومىيۇتەرگە قاراپ،^{۱۴} اربىر
ئۆكلىدىن قىشقلىن تەكسىرەۋ ساندى مالىمەت قىيسق سزىعىن
تاپتەشتىي كورۇدە، ول: "ناتىجىسى ٻولىمدى بولسا، كوب
مەت قاتالتاڭ" تەكسىرەد،^{۱۵} دىرىجى تەكسىرە، ذ. ئاقىچىسىنىڭ

دا بارلوق ادامنلک نۆكلەين قىشقىلىن تەگىن تەكسىرۋۇدى
باتىل ئۇيقاردى.

كۈنهءار اوادىندىق نىنەتتەن ساقاتانۇ - تىزگىنىدەۋ ور-
تالىعىنىڭ ورىنبا سار ھەڭگەرۋوشىسى چاۋ شىايغىڭ بىلايى دەپ
تائىنسىردى: ورقالىعىمىز دىڭ نۆكلەين قىشقىلىن تەكسىرۋ تا-
جىرىيەحاناسى گۇاڭدۇڭ و لىكەسىنلىك كومەگىمەن سالىنىدى،
بىيل 6 - ايدا سىكە قوسىلدى، اوەماعى 400 شارشى مەتر.
كۈز - قىس ماۋسىمىندا عىنى نىنەتتەن ساقاتانۇ - تىزگىنىدەۋ دى
وېيدا عىدai سىتەۋ ئۇشىن، ئۆكمەت ور تالىعىمىزغا جابىدق ئۆسىد-
نىلىم سەرپىنن ارتىرىدى، قازىز وسى ور تالقىتا 9 نۆكلەين قىشى-
قلىن الو اسپابى، 8 كۇشەيتىكش اسپابى بار، قاتىتى بولشەك
دەڭگەيى بارنىشا جۇعارلادى.

جۇمساق كۇشتى ارتىرىۋ ئۇشىن، اوْتونۇميالى رايىزد-
نىڭ نىنەتتەن ساقاتانۇ - تىزگىنىدەۋ جۇنىنىدەگى قاتىستى تا-